Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

16 октомври 2019 година*

„Преюдициално запитване — Обща селскостопанска политика — Сектор на пчеларството — Регламент (ЕС) № 1308/2013 — Делегиран регламент (ЕС) 2015/1366 — Заявление за отпускане на помощ — Условия — Минимален брой пчелни рояци — Определяне с обратно действие — Принцип на правната сигурност — Принцип на защита на оправданите правни очаквания“

По дело C-490/18

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Административен и трудов съд, район Будапеща, Унгария) с акт от 17 юли 2018 г., постъпил в Съда на 26 юли 2018 г., в рамките на производство по дело

SD

срещу

Agrárminiszter,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: D. Šváby, изпълняващ функциите на председател на състава, K. Jürimäe и N. Piçarra (докладчик), съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér и A. Pokoraczki, в качеството на представители

– за гръцкото правителство, от G. Kanellopoulos, A. Vasilopoulou и I.-E. Krompa, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от L. Havas и B. Hofstötter, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

* Език на производството: унгарски..

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/1366 на Комисията от 11 май 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на помощта в сектора на културата (ОВ L 211, 2015 г., стр. 3, наричан по-нататък „Регламент 2015/1366“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между SD и Agrárminiszter (министър на земеделието, Унгария) по повод решението на последния, с което се отхвърля заявление за отпускане на помощ за придобиването на ново оборудване, предназначено за преместване на пчели.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕС) № 1308/2013

3 Член 55 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 671) е озаглавен „Национални програми и финансиране“ и параграф 1 от него гласи:

„С цел подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти държавите членки могат да изготвят национални програми за сектора на пчеларството за период от три години („програми за пчеларството“). […]“.

4 Съгласно член 56, параграф 1, буква б) от този регламент на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 от този регламент относно „основата за разпределяне на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка въз основа, inter alia, на общия брой на пчелните кошери в Съюза“.

5 По смисъла на член 57, първа алинея, буква в) от посочения регламент Комисията може да приема актове за изпълнение, които установяват необходимите мерки относно „одобряването на програмите за пчеларството, представени от държавите членки, в това число разпределянето на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка и максималния размер на финансиране от държавите членки“.

Регламент 2015/1366

6 Съображения 2—4 и 11 от Регламент 2015/1366 гласят следното:

„(2) В член 55 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 се посочва, че държавите членки могат да изготвят национални програми за сектора на пчеларството за период от три години […]. Необходимо е да се определи основата за разпределяне на финансовата вноска на Съюза за участващите държави членки.“

(3) Броят на пчелните кошери във всяка участваща държава членка е показател за мащаба на нейния сектор на пчеларството. Делът на всяка участваща държава членка в общия брой на пчелните кошери в Съюза представлява ясна основа за разпределяне на финансовата вноска на Съюза в програмите за пчеларството.

(4) С цел да се осигури ефективно разпределяне на финансовите средства на Съюза, участващите държави членки следва да разполагат с надеждни методи за определяне на броя на пчелните кошери на тяхна територия.

[…]

(11) Необходимо е да се предвидят преходни мерки за разпределяне на финансовата вноска на Съюза за програмите за пчеларството, прилагани в периода 2017—2019 г. С цел да се осигури непрекъснатост на програмите, прилагани в периода 2014—2016 г., и да се предостави достатъчно време на всички държави членки да въведат надежден метод, чрез който между 1 септември и 31 декември да определят броя на подготвените за зимуване пчелни кошери, финансовите средства на Съюза за програмите за пчеларството, прилагани в периода 2017—2019 г., следва да се разпределят въз основа на броя на пчелните кошери, които държавите членки са съобщили през 2013 г. в съответните си програми за пчеларството, прилагани в периода 2014—2016 г.“.

7 Член 1 от Регламент № 2015/1366, озаглавен „Пчелни кошери“, гласи:

„За целите на настоящия регламент „пчелен кошер“ означава жилището, заселено с пчелно семейство, използвано за производство на пчелен мед и други пчелни продукти или материал за размножаване на пчели, както и всички елементи, необходими за оцеляването на пчелното семейство“.

8 Член 2 от посочения регламент, озаглавен „Метод за определяне на броя на пчелните кошери“, гласи:

„Държавите членки, които представят национални програми за сектора на пчеларството съгласно член 55 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 („програми в областта на пчеларството“), трябва да разполагат с надежден метод, чрез който между 1 септември и 31 декември всяка година да определят броя на подготвените за зимуване пчелни кошери на тяхна територия“.

Унгарското право

9 Член 4 от Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján a 2016-2019 közötti végrehajtási időszakokban a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének szabályairól szóló 4/2017. (I. 23.) FM rendelet (Указ № 4/2017 на министерството на земеделието и развитието на селските райони относно правилата за използване на помощите въз основа на унгарската национална програма за сектора на пчеларството, финансирани от централния бюджет и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието за периодите на изпълнение 2016—2019) от 23 януари 2017 г. гласи:

„[…]

10) За мерките по член 2, параграф 2, буква a), подточка ae), буква b), подточки ba) и bb), буква c), подточка cb), както и за мярката по буква c), подточка ca), в случай на помощи за закупуване на оборудване за радиочестотна идентификация, както и за мярката по буква e) в

случай на помощи за подновяване на пчелните кошери с подходящ както от ветеринарна, така и от генетична гледна точка материал за размножаване, правото на изплащане на помощите се основава на броя на пчелните рояци,

„a) констатиран при есенната ветеринарна проверка на пчелите през съответния период на изпълнение,

b) съобщен съгласно разпоредбите на Tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (Указ № 119/2007 на министъра на земеделието и развитието на селските райони от 18 октомври 2007 г. за националната система за регистрация на животновъдните места и обекти и на различните данни за тях) и регистриран в информационната система за животновъдството (TIR), посочена в Указ № 119/2007 FVM, въз основа на известието, адресирано и получено от териториално компетентната служба на областната управа в тридесетдневен срок от влизането в сила на този указ — за първия период на изпълнение, до 15 ноември 2017 г., — за втория период на изпълнение, и до 15 ноември 2018 г. — за третия период на изпълнение,

c) който продължава да е собственост на заявителя към момента на подаване на заявлението за изплащане на помощта“.

10 Член 22 от Указ № 4/2017 предвижда:

„[…]

3) Право на помощ, в зависимост от броя на пчелните рояци, определен в съответствие с член 4, параграф 10, има всеки настоящ член на Országos Magyar Méhészeti Egyesület [Унгарски национален съюз на пчеларите (OMME)].

[…]

5) За да има право на помощ, заявителят трябва да притежава поне шестдесет пчелни рояка, ако става въпрос за помощ за оборудване по параграф 4, букви a), b) и e), поне тридесет пчелни рояка, ако става въпрос за помощ за оборудване по параграф 4, буква h), и поне сто пчелни рояка, ако става въпрос за помощ за оборудване по параграф 4, букви c), d), f) и g)“.

11 Унгарската програма за пчеларство за периода 2014—2016 г. съдържа помощи за миграцията в пчеларския сектор, предвидени в a Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján a 2013–2016 közötti végrehajtási időszakokban a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének szabályairól szóló 118/2013. (XII. 16.) VM rendelet (Указ № 118/2013 на министъра на развитието на селските райони от 16 декември 2013 г. относно правилата за използване на помощите въз основа на унгарската национална програма за сектора на пчеларството, финансирани от централния бюджет и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието за периодите на изпълнение 2013—2016 г.) Отпускането на тези помощи е поставено в зависимост от условието пчеларят да разполага с поне тридесет пчелни рояка, регистрирани в TIR. Тази програма е приключила на 31 август 2016 г.

12 За периода 2017—2019 г. Указ № 4/2017, влязъл в сила на 24 януари 2017 г., поставя предоставянето на тези помощи в зависимост от условието пчеларят да притежава най-малко 60 пчелни рояка, регистрирани в ТИР. Тъй като към датата на влизане в сила на този указ броят на пчелните кошери, които фигурират в TIR, е съобщеният в рамките на годишното проучване за 2016 г., е било предвидено в 30-дневен срок от датата на влизане в сила на посочения указ пчеларите да могат да изменят с обратна сила тези данни.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

13 На 13 март 2017 г. SD подава до заместник-председателя на Magyar Államkincstár (унгарската държавна хазна, наричана по-нататък „Държавната хазна“), който отговаря за помощите за земеделието и развитието на селските райони, заявление за отпускане на помощ за придобиване на нови инструменти, необходими за миграцията на пчелите. На това основание SD декларира, че притежава 62 пчелни рояка.

14 С решение от 5 май 2017 г. Държавната хазна отхвърля заявлението за отпускане на съответната помощ, с мотива че SD не отговаря на изискването за минимален брой пчелни рояка, регистрирани в ТИР. Всъщност там били регистрирани само 36 пчелни рояка, докато съгласно Указ № 4/2017, влязъл в сила на 24 януари 2017 г., отпускането на помощта е поставено в зависимост от посочването в ТИР на най-малко 60 пчелни рояка.

15 SD подава жалба по административен ред пред министъра на селското стопанство, който с решение от 21 август 2017 г. потвърждава решението на Държавната хазна за отхвърляне на това искане.

16 SD обжалва това решение на министъра на селското стопанство пред Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Административен и трудов съд, район Будапеща, Унгария).

17 Тази юрисдикция изпитва съмнения относно това дали „разпоредбата на Указ № 4/2017 […], която удвоява броя на пчелните рояци, необходими за да може на дадено лице да бъде отпусната помощ, без да се предоставя достатъчен период за адаптиране, е в съответствие с правото на Съюза“.

18 В този контекст Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Административен и трудов съд, район Будапеща) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли „надеждният метод“, посочен в член 2 от Регламент [2015/1366], по който всяка година между 1 септември и 31 декември се определя броят на пчелните кошери, да се схваща в смисъл, че заявителят на помощта е този, който трябва да уведоми за броя на пчелните рояци, и при утвърдителен отговор, надежден метод ли е това?

2) При положение че в съответствие с член 2 от Регламент [2015/1366] поради физиологичните особености на пчелите броят на пчелните кошери, въз основа на който се отпускат помощите за пчеларство, трябва да се определя всяка година между 1 септември и 31 декември, трябва ли посочената разпоредба да се тълкува в смисъл, че държавите членки могат да се отклонят от това правило?

3) При утвърдителен отговор, може ли националната правна уредба да предвиди, че изискуемият брой на пчелните рояци се определя през януари с обратно действие?

4) Трябва ли обстоятелството, че средствата за програмите за пчеларството за 2017—2019 г. следва да се разпределят въз основа на броя на пчелните кошери, който държавите членки са съобщили през 2013 г. в съответните си програми за пчеларството за 2014—2016 г., да се тълкува в смисъл, че е възможно и изискуемият за отпускане на помощ брой на кошерите да се определи по различен начин след 31 декември 2016 г., когато приключва референтният период за отпускане на помощи за 2017 г.?

5) Трябва ли Регламент [2015/1366] да се тълкува в смисъл, че допуска да се приеме национална правна уредба, която поставя условие за опускане на помощ de minimis, което противоречи на посочения регламент? Трябва ли предвидените от правото на Съюза помощи да са годни на практика да улеснят извършването на пчеларската дейност?“.

По допустимостта

19 В писмените си становища унгарското правителство и Комисията изтъкват, че член 2 от Регламент 2015/1366, чието тълкуване иска запитващата юрисдикция, се отнася само до основанието за финансовото участие на Съюза в държавите членки и следователно този член е ирелевантен за определянето на условията, на които се подчинява отпускането на помощта, получена поотделно от всеки пчелар на национално равнище.

20 В това отношение следва да се припомни, че в рамките на сътрудничеството между Съда и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, след като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 25 юли 2018 г., AY (Заповед за арест — Свидетел), C-268/17, EU:C:2018:602, т. 24 и цитираната съдебна практика).

21 Следователно въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативната и фактическа рамка, която той определя съгласно своите собствени правомощия и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправено от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или също когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 25 юли 2018 г., AY (Заповед за арест — Свидетел), C-268/17, EU:C:2018:602, т. 25 и цитираната съдебна практика).

22 Съгласно постоянната практика на Съда в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда, той трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. Съдът може, ако е необходимо, да преформулира въпросите, които са му зададени, и в този контекст да даде всички насоки за тълкуване на правото на Съюза, които са необходими на националните юрисдикции, за да се произнасят по споровете, с които са сезирани (вж. в този смисъл решения от 10 септември 2009 г., Plantanol, C-201/08, EU:C:2009:539, т. 45 и цитираната съдебна практика; и от 19 септември 2018 г., González Castro, C-41/17, EU:C:2018:736, т. 54).

23 В конкретния случай от акта за преюдициално запитване е видно, че спорът по главното производство се отнася до валидността на решение на Държавната хазна, потвърдено от министъра на земеделието, с което се отхвърля заявлението за помощ, подадено от SD, тъй като последното не отговаря на определените условия за отпускане на тази помощ, а именно за 60 пчелни кошера, изисквани по националната програма за сектора на пчеларството за периода 2017—2019 г., установен с Регламент № 4/2017.

24 Именно в този контекст с първия, втория, четвъртия и петия въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се даде тълкуване на Регламент 2015/1366, за да прецени дали определените в Регламент № 4/2017 условия за предоставяне на разглежданата в главното производство помощ са в съответствие с Регламент 2015/1366, и по-специално с член 2 от него.

25 В това отношение следва да се отбележи, най-напред, че за да се подобрят общите условия за производство и предлагане на пазара на пчеларски продукти в Съюза, член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 предвижда, че държавите членки могат да изготвят национални програми за сектора на пчеларството за период от три години и че Съюзът може да участва във финансирането им при условията, предвидени в параграфи 2 и 3 от този член.

26 На второ място е важно да се отбележи, че в член 56, параграф 1, буква б) от този регламент законодателят на Съюза е имал намерение да оправомощи Комисията да приема делегирани актове относно основата за разпределяне на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка въз основа, inter alia, на общия брой на пчелните кошери в Съюза.

27 В този контекст Регламент 2015/1366, който има за правно основание член 56, параграф 1 от Регламент № 1308/2013, определя критериите относно финансовото участие на Съюза в програмите на държавите членки в сектора на пчеларството, които се изготвят за всеки три години.

28 Докато член 4 от Регламент 2015/1366 гласи, че финансовата вноска на Съюза за програмите за пчеларството се предоставя на държавите членки, прилагащи такива програми, пропорционално на средния общ брой на пчелните кошери, за които държавите членки са изпратили уведомления, член 2 от този регламент, който следва да се разгледа в светлината на съображения 2—4 от същия, налага на държавите членки да определят надежден метод, въз основа на който всяка година между 1 септември и 31 декември трябва да определят броя пчелни кошери на тяхна територия, което е основният критерий за разпределяне на помощта от Съюза между държавите членки за целите на финансирането на националните програми в сектора на пчеларството.

29 Следователно посоченият член 2 се ограничава до това да организира разпределянето на участието на Съюза във финансирането на тези национални програми и съответно не се отнася до условията за предоставяне на помощта на пчеларите в рамките на тези програми.

30 Спорът по главното производство обаче се отнася именно до едно от тези условия, чието определяне е от компетентността на държавите членки по силата на член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013. Когато упражняват тази компетентност, те не са задължени по силата на посочената разпоредба да разпределят съответната помощ в зависимост от определен критерий, като например броя кошери, нито, в случай че възприемат този критерий, да вземат за отправна точка периода от 1 септември до 31 декември.

31 Следователно тълкуването на член 2 от Регламент 2015/1366, поискано от запитващата юрисдикция в рамките на първия, втория, четвъртия и петия въпрос, е ирелевантно за разрешаването на спора в главното производство.

32 За сметка на това с третия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали от гледна точка на правото на Съюза националната правна уредба, която е приела броя на пчелните рояци като критерий за отпускането на помощи в рамките на дадена програма в сектора на пчеларството, може да „предвиди разпоредба, установяваща през януари, с обратно действие, броя на изискуемите рояци“ като условие за отпускането на тази помощ. Тъй като, както отбелязват унгарското правителство и Комисията, този въпрос попада в приложното

поле на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания, утвърдени като общи принципи на правото на Съюза, с оглед на отговора на посочения въпрос следва да се даде тълкуване именно на тези принципи.

По същество

33 Трябва да се счита, че третият въпрос, поставен от запитващата юрисдикция, по същество цели да установи дали принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която съгласно член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013, от една страна, установява програмата в сектора на пчеларството за нов период от три години и определя условията за отпускане на помощта в този сектор, които са различни от предвидените в предходните програми, и от друга страна, позволява на пчеларите да се ползват от тази помощ, считано от дата, предхождаща влизането в сила на тази правна уредба, ако отговарят на новите условия, предвидени в нея.

34 В това отношение следва да се напомни, че широкото право на преценка, с което разполагат държавите членки по силата на член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 за изготвянето на национални програми за период от три години, с цел подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара в сектора на пчеларството, включително за изготвянето и промяната на условията за отпускане на помощ за тази цел на операторите от посочения сектор, трябва да отговаря на изискванията, които произтичат от общите принципи, признати в правния ред на Съюза (вж. в този смисъл решение от 15 юли 2004 г., Gerekens и Procola, C-459/02, EU:C:2004:454, т. 21), сред които съгласно постоянната практика на Съда фигурират принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания (вж. в този смисъл решения от 15 февруари 1996 г., Duff и др., C-63/93, EU:C:1996:51, т. 20, от 18 май 2000 г., Rombi et Arkopharma, C-107/97, EU:C:2000:253, т. 65, от 20 юни 2013 г., Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, т. 47 и от 10 декември 2015 г., Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, т. 30).

35 Що се отнася до принципа на защита на правната сигурност, съгласно постоянната практика на Съда той има за цел да се гарантира предвидимостта на правните положения и отношения (вж. в този смисъл решение от 10 декември 2015 г., Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, т. 31 и цитираната съдебна практика).

36 Що се отнася до принципа на защита на оправданите правни очаквания, съгласно постоянната съдебна практика на Съда възможност да се позове на принципа на защита на оправданите правни очаквания съществува за всеки икономически оператор, у който национален орган е породил основателни надежди. Когато обаче предпазлив и съобразителен икономически оператор е в състояние да предвиди приемането на мярка, от естество да засегне неговите интереси, той не може да се позове на принципа за защита на оправданите правни очаквания, когато тази мярка бъде приета. Още повече, икономическите оператори нямат основание да имат оправдани правни очаквания за запазването на едно съществуващо положение, което може да бъде променяно от националните органи в рамките на тяхното право на преценка (вж. по-специално решения от 10 септември 2009 г., Plantanol, C-201/08, EU:C:2009:539, т. 53 и от 10 декември 2015 г., Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, т. 39).

37 Тези принципи се налагат с особена строгост, когато правната уредба може да породи финансови последици, за да могат заинтересованите лица да се запознаят с точния обхват на задълженията, които произтичат от нея (в този смисъл вж. по-специално решения от 29 април 2004 г., Sudholz, C-17/01, EU:C:2004:242, т. 34 и от 13 март 2008 г., Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening и др., C-383/06—C-385/06, EU:C:2008:165, т. 52).

38 Задължение единствено на запитващата юрисдикция е да провери дали определена национална правна уредба е съобразена с основните принципи на правния ред на Съюза. Съдът, който се произнася по преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС, е компетентен единствено да предостави на тази юрисдикция всички насоки за тълкуване на правото на Съюза, които да ѝ позволят да прецени това съответствие (вж. в този смисъл решение от 10 септември 2009 г., Plantanol, C-201/08, EU:C:2009:539, т. 45 и цитираната съдебна практика).

39 В случая следва да се отбележи, от една страна, че установяването на условията за отпускане на съответната помощ съгласно новата програма за сектора на пчеларството за периода 2017—2019 г., уредено с Регламент № 4/2017, се изразява в увеличаване на броя на пчелните рояци, необходими за получаването на тази помощ, и от друга страна, че предходната програма в този сектор е приключила на 31 август 2016 г.

40 Така, за да може с оглед на принципа на правна сигурност да се прецени както предвидимият характер на установяването на условията за отпускане на съответната помощ за новия период, които са различни от предвидените в предходните програми, така и прилагането на тези условия от датата на приключване на предходната програма по отношение на пчеларите, отговарящи на новите условия към тази дата, следва да се напомни, както вече беше подчертано в точка 34 от настоящото решение, че член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 предоставя на държавите членки широко право на преценка, за да изготвят програмите в сектора на пчеларството, за да изградят птичето производство за период от три години, „[с] цел подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти“.

41 От това следва, че по принцип държавите членки могат да определят условия за предоставяне на посочената помощ за нов период, които са различни от предвидените в предходните програми, по-специално по отношение на броя на изискуемите пчелни рояци, както и да определят датата, от която пчеларите могат да се ползват от помощите, предвидени в новата програма за в сектора на пчеларството, ако отговарят на предвидените в нея условия.

42 В това отношение следва да се добави, че установяването на условия за отпускане на съответната помощ за нов период, които са различни от предвидените в предходните програми „[с] цел подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти“ в съответствие с член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013, не може да представлява събитие, което е непредвидимо за заявителите на тази помощ.

43 Що се отнася до принципа на защита на оправданите правни очаквания, съответните пчелари не са могли основателно да очакват, че изискванията за отпускане на помощ по линия на предходните програми в сектора на пчеларството ще бъдат запазени от програмата, приета за новия период.

44 Вследствие на това пчеларите, които не отговарят на тези нови условия, не могат основателно да очакват, че ще могат да се ползват от помощта, отпусната от национална програма, която вече не е в сила.

45 Впрочем, като се има предвид, че посочените нови условия позволяват на пчеларите, които отговарят на тях, да получат съответните помощи, считано от дата, предхождаща датата на влизане в сила на програмата, определяща тези условия, може да се приеме, че последните са от такова естество, че да позволят да се постигне целта за „подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти“, посочена в член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013.

46 При това положение на третия въпрос следва да се отговори, че ако запитващата юрисдикция извърши необходимите проверки в това отношение, принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която в приложение на член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 установява програмата в сектора на пчеларството за нов период от три години, от една страна, определя условията за предоставяне на помощ в този сектор, които са различни от предвидените в предходните програми, а от друга страна, позволява на пчеларите да се ползват от посочената помощ, считано от дата, предхождаща влизането в сила на тази правна уредба, ако отговарят на новите условия, предвидени в нея.

По съдебните разноски

47 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

При условие че запитващата юрисдикция извърши необходимите проверки в това отношение, принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която в приложение на член 55, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета установява програмата в сектора на пчеларството за нов период от три години, от една страна, определя условията за отпускане на помощ в този сектор, които са различни от предвидените в предходните програми, а от друга страна, позволява на пчеларите да се ползват от посочената помощ, считано от дата, предхождаща влизането в сила на тази правна уредба, ако отговарят на новите условия, предвидени в нея.

Подписи